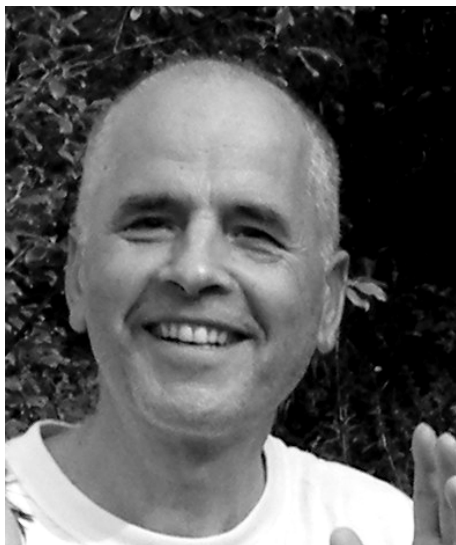

Gejza Timčák

Otázky kládol a článok upravil Milan Polášek

Môžeš prezradiť niečo o svojom detstve a rokoch mladosti?

Narodil som sa vo Veľkom Bereznom, ktoré vtedy patrilo k Maďarsku. Otec bol sudcom a mamka pracovala v samospráve. V roku 1944 sme sa presťahovali do Košíc. Otec obľuboval filozofiu, turizmus, lyžovanie, horolezectvo, fotenie, maľovanie, astrológiu a výborne hral na klavíri. Ja som bol hudobne menej nadaný, nerád som sa učil hre na klavíri, hoci všetci príbuzní boli veľmi muzikálni. Otec najprv študoval orientálne filozofie a potom zakotvil v kresťanstve, o čom sme často viedli rozhovory. Otec mal bohatú knižnicu filozofie, mamka zas mala knižku od S. Jesudiana z ktorej som sa začal učiť joge. Pravidelne som začal cvičiť v r. 1958. Keď otec pri horolezectve v r. 1962 zahynul, začal som sa zaujímať aj o astrológiu a filozofiu. Cez rodičov som spoznal významné osobnosti filozofie, umenia a astrológie, ktoré boli pre mňa zdrojom poučenia.

Čím sa zapodievaš v zamestnaní?

Vyštudoval som Vysokú školu technickú v Košiciach, odbor úprava a spracovanie nerudných nerastných surovín. Pracoval som v Keramických závodoch a potom ma pozvali na VŠT, teraz Technickú univerzitu, kde pracujem doteraz. V roku 1967 ma prijali na štúdium na London University a v r. 1968 som získal štipendium Stanley Elmore Fellowship. V roku 1971 som dostal prí-

kaz „vrchnosti“ vrátiť sa do vlasti, pretože ináč by môj pobyt v Británii považovali za ilegálny. Dizertačnú prácu som dokončil v Bratislave. Potom to trvalo 10 rokov, kým mi u nás nostrifikovali PhD z najlepšej technologickej univerzity na svete na CSc.

Čomu sa venuješ okrem jogy?

Pestoval som aj speleológiu, speleoalpinizmus, potápanie a speleopotápanie. Turistiku som nikdy nezanechal. Teraz som opäť členom TJ JAMES. Po celý rok dochádzam do práce na bicykli.

Ako si sa dostal k joge?

Ako som spomenul, prvá bola Jesudianova kniha. V Londýne som sa zoznámil s mnohými osobnosťami a školami jogy. Mal som možnosť nakúpiť si mnoho kníh, o ktorých by som doma mohol iba snívať. Keď som v r. 1971 stretol S. Jesudiana a E. Haichovú, dostal sa môj pokrok v hathajoge opäť o kus ďalej. Po návrate z Británie to boli Milada Bartoňová a Vlasta Kaplanová, ktoré organizovali kurzy s M. Bholem, A. van Lysebethom či G. Blitzom. S indickými lektormi sme sa stretávali iba vďaka akademikovi C. Dostáľkovi, ktorý ich pozýval na výskum do ČSSR. J. Čumpelík priniesol z Indie makarásany a učenie svámiho Déva-murthiho.

Pre ktorý smer jogy si sa rozhodol?

V r. 1962 som dopisovaním získal inšpirácie od svámiho Šivanandu (zomrel v r. 1963). V r. 1973 som stretol svámiho Mahešvaranandu, ktorý u nás začal učiť Jogu v dennom živote. Veľa som sa naučil na jeho letných kurzoch v Maďarsku. Po r. 1977, keď som bol prvýkrát v Indii, naše kontakty zredli. V Indii som viackrát. Stretol som početných učiteľov jogy: Suren Goyal, Deoraha Baba, Prabhúdatta Brahmachari, Swami Satyananda Saraswati, Mastaram Babu, Swami Chidánanda (Divine Life Society), Rameshwar Jha, Lakshman Joo Deva, Ánanda Mai Má, Shankaracharya zo Sringeri, Swami Nirvánanda (Suji Maharaj), swami Vireshwarananda (obaja z Rámak-

rishna Math), Hansa Deoraha Baba, Mahaswi Tathata, Abbot Ming Ting (predstavený Zen kláštora pri Taipei), swami Veda Bharati (Himalájska škola jogy) a iných. Aj keď Ramana Maharišiho som osobne nestretol, jeho učenie je mi snáď najbližšie. Od Stanislava Grófa som sa učil transperónálnym technikám.

Môj smer? Človek dostane viaceré iniciácie. Každý krok je časťou cesty, ktorá človeka vedie k Poznaniu. Všetkých, ktorých som stretol si ctím ako svojich učiteľov. Všetkým patrí moja hlboká vďaka za to, čo som sa od nich naučil, čo som pomocou nich spoznal.

Ako si sa stal učiteľom jogy?

Má v tom prsty Dr.M.V. Bhole. V roku 1973 navštívil aj Košice. Po jednej slabšie tlmočenej prednáške pre lekárov mi navrhol, aby som odovzdával svoje skúsenosti záujemcom o jogu. Tak v r. 1975 vznikol oddiel jogy na TJ Slávia VŠT. Potom v r. 1976 som absolvoval školenie na Ústrednom ústave telesnej kultúry v Prahe a získal kvalifikáciu cvičiteľ jogy. Neskôr som v rámci Základnej a rekreačnej telovýchovy získal kvalifikáciu cvičiteľ 2. triedy a potom udeľením aj 1. triedu. Po r. 1992 v členských organizáciách Slovenskej asociácie jogy platia tieto kvalifikácie aj naďalej.

Vedieť kurzy pre obyvateľstvo?

Okrem SR a ČR, v rámci Savita Yoga Europe veľa učíme aj v zahraničí (Maďarsko, Taliansko, Švajčiarsko, Španielsko, Francúzsko, Rakúsko, Nemecko, Belgicko, Holandsko, Írska republika, Severné Írsko, V. Británia, Izrael, Tchajwan, India). V Spoločnosti priateľov jogy poriadame aj kurzy holotrónneho dýchania. V rámci SAJ aj v rámci EUY a Aranygyökér Budapest pôsobím na školeniach nových učiteľov.

Bol som členom TJ Slávia, teraz som v SPJ Košice, MJT Budapest, Aranygyökér Budapest. Máme svoje priestory. V Savita Yoga Europe pôsobím od r. 1996. V EUY vystupujem ako zástupca SAJ od r. 1998. Takmer každý rok som lektorom aj na kongrese EUY v Zinali. Mal som aj veľa seriálov v televízii rozhlase a v tlači. Prednášky pre verejnosť mávam raz za 2 mesiace.

V zahraničí som mal rozhlasové rozhovory resp. interview v Írskej republike a vo Švajčiarsku.

Po páde socializmu sa u nás jogové hnutie rozdrobilo na mnoho rozličných organizácií a smerov. Ako by sa to malo ďalej vyvíjať?

Joga sa v EU dostala pod wellness (nástroje na ozdravenie životného štýlu) a nakoľko pre wellness platia dobre definované požiadavky znalostí, bude nutné upraviť školenia učiteľov jogy, aby mali tieto znalosti. Okrem toho by sme mali prejsť na 5 stupňový systém výchovy učiteľov podľa predpisov EU. U nás to bude vyžadovať isté adaptácie. Pracujeme na úpravách materiálov EUY, ktoré vyhovujú novým podmienkam EU.

Musíme tiež zvážiť do akej miery oživiť spoluprácu so športovými zväzmi. Veľa športovcov potrebuje jogu. Mohli by sme sa uchádzať o dotácie. O tieto sa SAJ po r. 1996 neuchádzala. Nakoľko vo wellness je joga pevne zabudovaná, cez športové zväzy by sme mali možnosť ovplyvniť, kto bude v SR školiť učiteľov jogy a aký typ jogy to bude.

Čo joga a pracovisko? Čo doma?

V zamestnaní mi to nerobí problémy, naopak. Pomáha to. Od r. 1992/3 vyučujem predmety (napr. Metódy rozvoja osobnosti), kde sú aj prvky jogy. Kolegovia – keď to potrebujú, obracajú sa na mňa. Mnohí moji kolegovia sa stali cvičiteľmi jogy (J. Jablonská, E. Rudnayová, A. Sasváriová, M. Angyalová, D. Dugáček, P. Bober, ai.). Ďalší sa na to pripravujú.

V roku 1968 som sa oženil a narodila sa nám dcéra. V roku 1972 sme sa rozviedli, pretože môj intenzívny jogový život manželka nevedela tolerovať. Z Británie som sa k nej vrátil ako celkom iný človek. Neskôr, keď dospievajúca dcéra začala cvičiť jogu, pripojila sa k nej aj jej matka. Teraz som doma sám. Dcéra vyrástla a je tiež cvičiteľkou jogy.